

Kaupunkiympäristön toimiala
Johtava arkkitehti suvi.huttunen(a)hel.fi
Yksikön päällikkö janne.prokkola(a)hel.fi

Tämä on Helsingin kaupungin
vammaisneuvoston hyväksymän
asiakirjan sähköinen versio.

Viite: HEL2020-004243 T 10 03 03
Hankenumero 6284_1

Asia: Vammaisneuvoston lausunto Elielinaukion ja Asema-aukion asemakaavaluonnoksen muutoksesta

Vammaisneuvosto antaa lausunnon Helsingin keskustan Elielinaukion ja Asema-aukion asemakaavan muutosluonnoksesta. Vammaisneuvosto kannattaa Helsingin ydinkeskustan katuverkon autoliikenteen vähentämistä ja järjeistämistä, joka mahdollistaa hyvää ja viihtyisää kävelykeskusta. Asema-aukio on tärkeä matkaketjun vaihtopiste, jossa eri kulkumuodot kohtaavat.

1. Liikkumisen turvallisuuden parantaminen Elielinaukion ja Asema-aukion alueella. Rautatieaseman ja Elielinaukion alueesta tulee suunnitella selkeä ja turvallinen kokonaisuus kaikille käyttäjille. Helsingin päärautatieasemalla ja sen ympäristössä kulkee päivittäin noin 250 000 jalankulkijaa, pyöräilijää ja sähköpotkulautailijaa.

Alueella liikkumisen suunnittelussa tulee varmistaa, että polkupyöräilijät ja sähköpotkulautailijat eivät ole vaaraksi vammaisille henkilöille tai muille huonosti liikkuville. Vammaiset henkilöt eivät huomaa tai ehdi väistää polkupyörää tai sähköpotkulautaa, ja onnettomuuden sattuessa he ovat muita alttiimpia sille, että he loukkaantuvat vakavasti.

Elielinaukion ja Asema-aukion ensisijaisesti kävelylle osoitetut esteettömät reitit ja alueet tulee esittää suunnitelmassa selkeästi samalla tavalla kuin pyöräilyn ja joukkoliikenteen pääreitit. Jalankulun ja pyöräilyn reitit tulee erottaa toisistaan. Havainnekuvassa tulee ilmetä myös pääreittien ääniopastettujen suojateiden sijainnit.

Vammaisneuvosto esittää, että selvitetään, että alueella ei olisi sähköpotkulautojen käyttömahdollisuutta. Tämä lisäisi alueen jalankulkijoiden – etenkin liikkumisesteisten, ikäihmisten ja pienten lasten kanssa liikkuvien – esteetöntä ja turvallista liikkumista. Sähköpotkulaudoille tulisi osoittaa vuokrauspisteet suunnitellun alueen ulkopuolella, mikä ei aiheuta kohtuutonta haittaa näiden käyttäjille.

2. Elielinaukion ja Asema-aukion toteuttaminen osana esteetöntä matkaketjua: Esteetön matkaketju on matkustamisen kokonaisuus, joka on suunniteltu siten, että se on kaikkien, myös eri tavoin vammaisten henkilöiden käytettävissä.

Tarvitaan esteetön siirtyminen kulkuvälineestä toiseen. Tämä tarkoittaa esimerkiksi esteetöntä siirtymistä hyvin järjestetyille, selkeälle ja turvalliselle taksitolpalle. Olisi tarpeen opastaa selkeästi myös esteetön, turvallinen ja sisätiloissa tapahtuva kulku rautatieasemalta Kampin linja-autoasemalle.

3. Saattoliikenteen mahdollistaminen: Monet vammaiset ihmiset ja vanhukset kulkevat invataksilla tai henkilöautotaksilla rautatieasemalle ja sieltä pois. Saattoliikenteen pysäkillä tulee olla tilaa riittävän monelle autolle samanaikaisesti. Suunnittelussa huomioidaan, että useat vammaiset voivat olla matkalla samaan aikaan ja että vammaisten avustaminen invataksiin ja taksista rautatieasemalle sekä sen yhteydessä oleviin palveluihin (esim. Elielinaukion ja Asema-aukion alueen kahvilat ja ravintolat) vie aikaa. Saattoliikenteen pysähdyspaikan tulee olla lähellä VR:n avustuspistettä, jonka sijainti on matkaketjun esteettömyyden ja saattoliikenteen sujuvuuden kannalta keskeinen asia. VR:n avustuspaikka on selkeästi opastettava.

Tarvitaan myös paikka, jossa saattamista tarvitsevat voivat odottaa lämpimässä ja turvallisessa sisätilassa kyytiä. Tilassa tulee olla istuimet ja näkyvyys paikkaan, johon invataksit ja henkilöautotaksit tulevat. Odotustiloissa on selkeät opasteet tai tarvittavat mukavuudet, kuten esimerkiksi esteettömät wc-tilat.

4. Vammaisten pysäköintipaikat: Suunnittelussa tulee varmistaa, että Elielinaukion ja Asema-aukion alueella on varattu riittävästi vammaisten pysäköintipaikkoja, joista on esteetön kulku rautatieasemalle. Liikkumisesteisille kaupunkilaisille auto on apuväline, joka mahdollistaa itsenäisen liikkumisen. Liikuntavammaisten autoilijoiden tarpeiden ja kohtuullisten mukautusten huomiotta jättäminen on yhdenvertaisuuslain mukaisesti välillistä syrjintää, jota ei voi puolustella ekologisilla näkökohdilla tai muilla vastaavilla näkökohdilla.

6. Esteettömät WC-tilat: Varmistetaan, että Elielinaukion ja Asema-aukion alueella on riittävästi esteettömiä WC-tiloja, jotka ovat helposti saavutettavissa ja selkeästi merkittyjä.

7. Opasteet ja kyltit: Matkaketjun varrella tulee olla selkeät ja helposti luettavat opasteet, jotka ovat saavutettavia kaikille.

8. Remontin aikaiset esteettömät reitit: Elielinaukion ja Asema-aukion remontit rautatien aseman edustalla mylläävät alueen, kun autoliikenne lakkaa. Remontin aikaiset esteettömät reitit on varmistettava.

Helsingin vammaisneuvosto

Sirpa Puhakka
puheenjohtaja

Sari Sepponen
varapuheenjohtaja